

he jalgust kantanud, ehk aida Willem wõlil kohta tagasiannud ja raha wõtnud, aga Jüri mõttis teisite, ja ütles trööstides Liisule: „Kül Jumal edespidi jälle saab aitama! Meie majapidamine on wast alustusel ja mitmest tehtud tööst saab mõne aasta pärast meile kasu tulema. Minewal suwel ei saanud ma kül täit neljawõrra seemet rufi põllult, sest põld oli sõnnikuta wõeral käel haritud ja külwatud. Tuleb tänawu ilus õitsemise aeg, siis loodan palju paremat woodu, kõrs on wäga kena. Aga kui aast aastalt põldu korrapäraselt harin ja kosutan, siis peab se meile kümne ehk kaheteistkümne wõrra tööpalgaks andma, kui midagi kogemata äpardust talwel oraksele ehk suwel õitsemisele ei tule. Et oodetud kasu aega mööda wõiksin kätte saada, tuleb mul weelgi raha kulutada. Esiteks pean selle eest muretsema, lojukse karja suuremaks kosutama, ma ostan weel ühe lüpsilehma ja paari künniärgi, et rohkem sõnnikut saame. Se wiidaks ilma asjata aega, kui noore lojukse kaswatamisest wast karjale lisa tuleks.“ „Lehm lähaks kül korda,“ ütles Liisu — „aga mis suuremat hädä ärgadest wõime loota? need ei anna piima, ei wõid ega wassikat ja künni tarbeks on meil hobused. Lehma wassikaid kaswatades sigineb aega mööda kari muidugi suuremaks, kui weike koht kannab pidada.“ — „Armas naine,“ wastas Jüri — „se on üks pere mehe, ja ei mite perenaise tallitus. Senni kui ärg põllul künnab, wõime hobused muul tööl tarwitada, ja ärga paari wõin aastaks peaaegu sellesama hinnaga ülespidada, mis ühe hobuse sarrutusamine maksab, aga kaks ärga annawad enam sõnnikut kui üks ho-

bune ja eppwad põllu põhuga, kus hobune heinu ja kae-
rateri tarwitab. Wanaks läinud hobusest ei saa wiimaks palju enam kui naha hinda; üks wanaks läinud ärg, talwel tugewa jõogi peale pandud, annab kaks mües hinda, ehk wõib ka ärga enda perele lihaks tappa. Mis mind kõigeenamist ärgi ostma sunnib, on üks kogemata leitud raha-hauk.“ — „Raha-hauk!“ kiljatas naine rõõmsa kohkumisega. „Ja sest õnne leidust ei ole sa mulle midagi seie saadik rääkinud? Armas Jüri, eks sa seda isegi wõi arwata, kuida minu süda sinu õnne üle rõõmuistab? Aga teie mehed“ ütles naine pool nutul — „ei mõista ial naise südant sügawamalt äratunda! Kui kogemata ärgade ostmise jut sul raha-hauku ei oleks meele tuletanud, mis ehk juba ammugi leidsid, kes teab, mila'al mina waene siis oleks sõnumid saanud!“ — „Waata, armas eideke!“ ütles Jüri — „raha ei ole weel minu kätis, waid alles maa sees warjul. Ja kui sa leiduse kohe selgeks kullaks ehk hõbedaks arwad, siis oled sa eksiteel. Leitud raha-haugust loodan wast aega mööda hõbedat mojasse siginema; sel puhul ei ole asi suurem kui m u d a ja kõ n t s, aga üks osaw põllumees peab neid raharandjaks moondama. Minewal nädalal leidsin al heinamaa sõrwa, kus üks weike rabadik on ja muud peal ei kaswa kui soosamblaid, et se koht üks muistene kinnikasw. Ja aega mööda kuiwaks tahendend wee laigufene on mud. Enam neljajala ügawuselt reitwaga siise pistes, leidsin kena musta talulda ja kõntsa. Kui sellest juba tänawu jõuaksin mõne kümne loorima põllule wedada ja aast-aastalt pikemalt raha hauku tü-